

๙ Habits

พัฒนาอุปนิสัยพอเพียง มุ่งสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ในทุกวันนี้ที่เราใช้ชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหากเราหันกลับไปพิจารณาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว ไม่ว่าจะเป็นการขยายตัวของสังคมเมืองไปสู่พื้นที่ต่างๆ ประกอบกับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาและก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว “อุตสาหกรรม 4.0” กำลังถูกพูดถึงในวงกว้าง มนุษย์สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายยิ่งขึ้น ส่งผลให้โครงสร้างการดำเนินธุรกิจเปลี่ยนไป เกิดการค้าขายอย่างไร้พรมแดนผ่านการสนับสนุนของเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อีกทั้งในด้านกฎหมายและข้อจำกัดต่างๆ ล้วนแต่มีการปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการเข้ามาของ “สังคมดิจิทัล” อย่างเต็มรูปแบบ และแน่นอนว่าเมื่อภัยพิบัติทางธรรมชาติทวีความรุนแรง สังคมจึงเกิดความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ เกิดกฎหมายการใช้ทรัพยากรอย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในระดับโลกดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น มีอิทธิพลต่อแนวโน้มของโลกการทำงานเป็นอย่างมาก ตลาดแรงงานเกิดความตึงเครียด ความสามารถและทักษะของการทำงานในปัจจุบัน อาจจะไม่สามารถนำไปใช้ได้ในอนาคตอันใกล้ เมื่อรูปแบบของกิจกรรมทางธุรกิจเปลี่ยนไป

“ หัวใจสำคัญเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ครั้งนี้ คือ การปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ”

แล้วองค์กรจะพัฒนา “คน” เพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภายในได้อย่างไร?

คำตอบนั้นอยู่ไม่ใกล้ ไม่ไกลไปจากชีวิตประจำวันของเรา ที่ได้รับรู้และศึกษา “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลก ยุคโลกาภิวัตน์ เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

“ คำว่า “พอเพียง” จึงเป็นเสมือนหยาดทิพย์ที่มาช่วยฝ่าวิกฤตแห่งความเปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งรูปแบบของกระบวนการพัฒนามีระดับขั้นตอน ตั้งแต่การอยู่รอด (Survive) ไปจนถึงพอเพียง (Sufficient) จนนำไปสู่ความยั่งยืน (Sustainable) ”

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติจึงได้พัฒนา **หลักสูตร 9 อนุสัยพอเพียงสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน** ซึ่งน้อมนำ**หลักการจัดการ 3 ห่วง** ได้แก่ **พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน** ประกอบกับการใช้**คุณธรรม**กำกับ**ความรู้** ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาเป็นหลักสูตรที่องค์กรจะได้รับประโยชน์จากพลวัตที่เพิ่มขึ้นของคนในองค์กร เพื่อการเติบโตของธุรกิจอย่างเข้มแข็งและประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

“ใช้อย่างพอประมาณ” (Act)

1

อุปนิสัยพอเพียงที่ 1 : รู้จักตัวเอง

การรู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รู้จุดมุ่งหมายของชีวิต มีสติ เพื่อพิจารณาสิ่งที่จำเป็นและเหมาะสมกับตัวเอง เดินทางสายกลาง มีสมดุลในชีวิต ตามเป้าหมายของตนเอง อันได้แก่ งาน การเงิน สุขภาพ ครอบครัว เพื่อน และความชอบ ซึ่งถ้าคุณภาพชีวิตของพนักงานในองค์กรดี ก็จะส่งผลต่อองค์กรในเรื่องต่างๆ คือมาทำงานด้วยคุณภาพชีวิตที่ดีและความสุข คุณภาพงานก็จะดีขึ้น

2

อุปนิสัยพอเพียงที่ 2 : รู้คุณค่าของทรัพยากรและธรรมชาติ

รู้คุณค่าของธรรมชาติ ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรตามความจำเป็น และแสวงหาแนวทางการใช้ใช้อย่างฉลาดและใช้อย่างคุ้มค่า

3

อุปนิสัยพอเพียงที่ 3 : เป็นมิตร แบ่งปัน

เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และรู้จักการให้ และรับอย่างเหมาะสม เริ่มจากการลดอัตตา ทำให้ฟังคนอื่นมากขึ้น

“คิดอย่างมีเหตุมีผล” (Think)

4

อุปนิสัยพอเพียงที่ 4 : ใฝ่รู้ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่

แสวงหาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และสร้างสรรค์ ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ บุคลากรต้องมีความรู้ รอบรู้ และรู้ในแง่มุมที่กว้างมากขึ้น

5

อุปนิสัยพอเพียงที่ 5 : มององค์รวม

บุคลากรในองค์กรควรมีมุมมองรอบด้าน พิจารณาถึงความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยง ของสิ่งต่างๆ ถึงผลกระทบและการได้รับประโยชน์ร่วมกัน ดังเช่น พิจารณาว่า การกระทำต่างๆ สร้างผลกระทบหรือสร้างประโยชน์ให้กับคนอื่นอย่างไร เราต้องมองผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้อง มองเหตุปัจจัยและกระบวนการโดยรวม

6

อุปนิสัยพอเพียงที่ 6 : รอบคอบ

คิด วิเคราะห์ ประเด็นต่างๆ โดยละเอียด พิจารณาตามหลักการ และคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นอย่างถี่ถ้วน เพื่อเตรียมการรับมือ ดังเช่น การกระตุ้นให้คนในองค์กรมองจุดต่างๆ ว่าแต่ละจุดมีความเสี่ยงในประเด็นใดบ้าง แล้วจะดำเนินการป้องกันกับจุดอ่อนต่างๆ เหล่านั้นอย่างไร

เปลี่ยนแปลงเพื่อ “สร้างภูมิคุ้มกัน” (Change)

7

อุปนิสัยพอเพียงที่ 7 : เปิดใจรับสิ่งใหม่

เปิดใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวให้พร้อมกับทุกสถานการณ์ และมองเห็นโอกาสจากสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะสถานการณ์ในอนาคตที่กำลังเกิดความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงมากขึ้น

8

อุปนิสัยพอเพียงที่ 8 : มองการณ์ไกล

มีวิสัยทัศน์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สามารถคาดการณ์ และประเมินความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ดังเช่น พระอัจฉริยภาพของในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งพระองค์มีพระราชดำริว่า ในอนาคตอาจเกิดการขาดแคลนน้ำมัน จึงต้องหาวิธีการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนจากน้ำมันปาล์ม และอ้อย

9

อุปนิสัยพอเพียงที่ 9 : มุ่งมั่นอย่างมีเป้าหมาย

มีความมุ่งมั่น พยายามให้บรรลุผลสำเร็จ โดยตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อรองรับความไม่แน่นอนในอนาคต

การจะพัฒนาอุปนิสัยพอเพียงทั้ง 9 ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเกิดจากลงมือกระทำ ซึ่งเคล็ดลับที่ไม่ยากจนเกินไปในการพัฒนาอุปนิสัย

เริ่มต้นจากการสร้างนิสัยจากเรื่องง่ายๆ รวมทั้งเริ่มลงมือปฏิบัติจากเรื่องเล็กๆ ก่อน จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาอุปนิสัยไปสู่ความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ตลอดจนค่อยๆ ปฏิบัติและพัฒนาอุปนิสัยทีละเรื่อง เมื่อประสบความสำเร็จแล้ว ก็ถือเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อก้าวไปสู่การปฏิบัติในขั้นต่อไป

เรียบเรียงจากงานสัมมนา "รู้รับ ปรับตัว สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก้าวสู่ประเทศไทย 4.0" ในวันพฤหัสบดีที่ 17 สิงหาคม 2560 เวลา 09.00 – 15.00 น. ณ ห้องพานอรามา 1 โรงแรมอมารี บูเลอวาร์ด สุขุมวิท